

Tiedon kuuntelemista ajassa – miksi podcastit toimivat?

6.6.2025

Tietoa ei kuluteta vain lukemalla, vaan sitä kuunnellaan, katsotaan ja jaetaan. Erityisesti podcastit, ovat nousseet erinomaiseksi tiedonvälityksen ja osaamisen kehittämisen muodoksi sekä yksilöille että organisaatioille. Seinäjoen ammattikorkeakoulun podcastit ovat erinomainen esimerkki siitä, miten korkeakoulut voivat hyödyntää kanavaa viedäkseen asiantuntijuuttaan helposti lähestyttävässä muodossa.

Mutta mikä tekee podcasteista toimivan tiedonlähteen ja miten ne asettuvat suhteessa perinteisiin kirjallisiin tapoihin oppia ja hakea tietoa?

Kuuntelun mahdollisuudet – missä ja milloin vain

Podcastin vahvuus on sen ajasta ja paikasta riippumaton saavutettavuus. Se mahdollistaa tiedonhankinnan tilanteissa, joissa muu oppiminen ei olisi mahdollista: työmatkalla, autossa, lenkkipolulla tai kotitöiden lomassa. Juuri tämä ominaisuus on mullistanut käsityksemme siitä, milloin oppiminen tapahtuu ja kenen ehdoilla. Oppiminen ei enää tapahdu vain luokkahuoneessa tai pöydän ääressä, vaan se seuraa mukana arjen rytmissä.

Tämä passiivinen aktiivisuus tekee podcastista erityisen tehokkaan niille, joilla on rajallinen aika syventyä pitkiin artikkeleihin tai raportteihin. Samalla se madaltaa kynnystä tiedon omaksumiseen. Kynnys painaa “play-nappia” on huomattavasti matalampi kuin tarttua tieteelliseen artikkeliin tai tutkimusraporttiin.

Ääni, joka jää mieleen

Podcastien vaikuttavuus ei perustu vain saavutettavuuteen, vaan myös siihen, miten ihminen vastaanottaa ja muistaa tietoa. Äänellä, sävyllä, rytmillä ja painotuksilla on voima herättää huomio, luoda tunnelmaa ja auttaa kuulijaa keskittymään sisältöön. Näin äänisisältö voi tuntua henkilökohtaisemmalta kuin puhdas kirjoitettu teksti. Kun asiantuntija puhuu suoraan kuulijalle, syntyy tunne samanhenkisestä yhteydestä, vertaistuesta. Tämä voi lisätä motivaatiota oppimiseen ja auttaa omaksumaan sisältöä tehokkaammin.

Kuunteleminen on myös luonteva tapa sisäistää tietoa henkilöille, jotka omaksuvat tehokkaammin kokonaisuuksia äänen kautta kuin lukemalla. Podcastit tuovat oppimiseen myös inhimillisyyttä. Nauru, empatia, pohdinta, tilanteiden yllätyksellisuus välittyvät äänessä aivan eri tavalla kuin kirjoitetussa muodossa.

Podcastit osana asiantuntijuuden jakamista

Podcastit ovat osoittautuneet toimiviksi välineiksi asiantuntijuuden viestimisessä. Ne mahdollistavat tiedon jakamisen helposti sulatettavassa ja kiinnostavassa muodossa, ilman raskasta tieteellistä terminologiaa tai turhia muodollisuuksia. Tämä tekee niistä erityisen tehokkaita silloin, kun halutaan saavuttaa yleisö, jotka eivät muutoin lue raportteja tai seuraa tiedejulkaisuja mutta haluaisivat hankkia tietoa helposti omaksuttavassa muodossa.

SEAMKin podcasteissa käsitellään aiheita hyvin laaja-alaisesti. Tämä mahdollistaa tiedon ketterän lähestymisen asiasisältöön ja luo vuorovaikutteisuuden tunteen. Podcastit mahdollistavat myös haastattelut ja moniäänisyyden, kun mukana on useita asiantuntijoita tai käytännön toimijoita.

Kirjallisen ja kuunneltavan tiedon välinen vuoropuhelu

Vaikka podcastit tarjoavat monia etuja, on tärkeää ymmärtää, että ne eivät korvaa kirjallista tietoa vaan täydentävät sitä. Jokaisella formaatilla on oma roolinsa tiedonhankinnassa ja oppimisessa.

Kirjallinen tieto tarjoaa syvyyttä ja mahdollisuuden palata yksityiskohtiin nopeasti. Se sopii erityisesti silloin, kun tarvitaan tarkkuutta, kriittistä tiedon omaksumista tai mahdollisuutta vertailla tietoa rinnakkain.

Podcastit taas tuovat tiedon osaksi arkea, tekevät siitä keskustelevaa ja helposti lähestyttävää. Ne houkuttelevat sellaisiakin yleisöjä, joita kirjalliset ja tieteelliset julkaisut eivät tavoita.

Alla on tiivis vertailu podcastien ja kirjallisen tiedon ominaisuuksista:

Ominaisuus	Podcast	Kirjallinen tieto
Saavutettavuus	Kuunneltavissa missä ja milloin tahansa	Vaatii yleensä oikean ajan ja fyysisen tai digitaalisen alustan
Oppimistyylien soveltuvuus	Erinomainen henkilöille, jotka oppivat kuuntelemalla	Sopii visuaalisille ja analyyttisille oppijoille
Tarkkuus ja syventyminen	Keskustelumuotoinen ja yleistasoinen	Mahdollistaa syvän tarkastelun ja lähdeviitteet
Palautettavuus	Vaikeampi hakea tiettyä kohtaa nopeasti	Helppo selailla, alleviivata ja viitata
Henkilökohtaisuus	Ääni tuo inhimillisyyttä ja luo läheisyyttä	Etäisempi, mutta neutraalimpi tiedon esitys
Monitilanteisuus	Voidaan yhdistää arjen rutiineihin (ajo, siivous, ulkoilu)	Vaatii erillisen lukuhetken ja keskittymistä
Tiedon esitystapa	Elävä, keskusteleva, mahdollisuus dialogiin ja tarinankerrontaan	Jäsennelty, tarkka, visuaalinen (kaaviot, taulukot)

Tiedon monimuotoisuus on vahvuus

Oleellista ei ole valita podcastin ja kirjallisuuden välillä, vaan tunnistaa molempien rooli tiedon välittämisessä. Yhä useammin paras tapa oppia on yhdistellä erilaisia muotoja, kuunnella asiantuntijapodcasteja ja sen jälkeen, vaikka perehtyä aiheeseen tarkemmin kirjallisten lähteiden avulla.

Korkeakoulujen, asiantuntijaorganisaatioiden ja oppilaitosten tulisikin nähdä podcastit strategisena välineenä, jotka tuovat tutkimustiedon lähemmäs arkea, avaavat asiantuntijakeskusteluita ja tuovat inhimillisen sävyn muutoin välillä vaikeaksi kuvatuksi tai ymmärretyksi olevaan tietoon.

Kuunnellen kohti ymmärrystä

Podcastit eivät ole pelkkää viihdettä. Ne ovat oppimisen, ymmärryksen ja vaikuttamisen väline. Ne tekevät tiedosta läsnä olevaa ja jaettavaa. Kuten SEAMKin podcastit osoittavat, ääni voi tuoda tietoa, jota ei muuten tavoitettaisi tai sen muutoin erinomainen sisältö jäisi etäiseksi. Podcastit ovat ikään kuin nykypäivän

kirjastosaleja, jossa tiedon äärelle voi pysähtyä lähes missä tahansa.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa käynnissä olevaa TKI-kumppanuusmallilla enemmän ja vaikuttavampaa TKI-toimintaa Etelä-Pohjanmaalle -hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama sekä Euroopan unionin osarahoittamaa Ratkaisuja maaseudun koneyritysten jatkuvuuteen ja kilpailukykyyn – RATKI-hanketta, jossa molemmissa on toteutettu podcasteja osana hankkeen asiantuntijajulkaisuja.

Mika Koivupuisto
Asiantuntija, TKI
SEAMK

Kirjoittaja on toiminut useissa yrittäjyysteemaisissa podcasteissa haastattelijana.